

TEŞVİK MEVZUATI VE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

I-GİRİŞ

30 Mayıs 2025 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış bulunan 9903 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve 2/1/2018 tarihli ve 2018/11201 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Karar yürürlükten kaldırılmış ve 30.05.2025 tarih, 9903 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar yürürlüğe konulmuştur.

Diğer yandan 7555 Sayılı Kanunla Kurumlar Vergisi Kanunun 32/A maddesinde yer alan İndirimli kurumlar vergisi uygulamasına ilişkin değişiklik yapılmıştır.

Platformun bugünkü oturumunda söz konusu Karar ile getirilen teşvik hükümleri ve indirimli kurumlar vergisinde yapılan düzenlemeler ele alınmıştır.

II- YAPILAN DEĞİŞİKLİK VE DÜZENLEMELER

1. TEŞVİK SİSTEMİNDE YAPILAN DÜZENLEMELER

9903 sayılı Kararın 1'inci maddesinde, yatırımlarda devlet yardımlarına ilişkin kararın amacı;

- Kalkınma planlarında öngörülen hedefler doğrultusunda üretim ve istihdamı artırmak,
 - Ülkemizin kritik ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığı azaltacak ve uluslararası rekabet gücünü artıran, katma değeri yüksek yatırımları özendirmek,
 - İşletmelerin yeşil ve dijital dönüşümlerini hızlandırmak,
 - Uluslararası doğrudan yatırımları artırmak ve
 - Bölgesel gelişmişlik farklılıklarını azaltmak,
- olarak belirtilmiştir.

Söz konusu amaca uygun olarak teşvik unsurları ve uygulama esasları Kararda yer almış bulunmaktadır.

1.1. TEŞVİK SİSTEMİ VE DESTEK UNSURLARI

Kararın 4'üncü maddesinde teşvik sisteminin Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi ve Sektörel Teşvik Sistemi uygulamaları ile Bölgesel Teşviklerden oluştuğu ifade edilmiştir.

A. TÜRKİYE YÜZYILI KALKINMA HAMLESİ

Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi;

- Teknoloji Hamlesi Programı,
- Yerel Kalkınma Hamlesi Programı ve
- Stratejik Hamle Programı olmak üzere üç programdan oluşmaktadır.

a. Teknoloji Hamlesi Programı

Teknoloji hamlesi programında Öncelikli Ürün Listesinde yer alan ürün ve konulara yönelik, orta, yüksek ve yüksek teknoloji seviyesindeki yatırımlar desteklenmektedir. Teknoloji seviyesi, katma değer ve stratejik ürün önceliği temel belirleyici kriterlerdir.

Söz konusu yatırımlar çağrıya çıkılacak ve proje bazında değerlendirilecektir.

b. Yerel Kalkınma Hamlesi

İllerin potansiyelleri, rekabet güçleri ve bölgesel ihtiyaçları dikkate alınarak yerelde değer yaratacak, istihdamı ve üretim kapasitesini artıracak yatırımlar bu kapsamda desteklenmektedir. Yatırım konuları ilin dinamiklerine göre seçilmektedir.

Yerel ihtiyaçlar doğrultusundaki kriterlere göre her ilde 4 yatırım konusu belirlenecek, çağrıya çıkılacak ve proje bazında değerlendirme yapılacaktır.

c. Stratejik Hamle

Arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığı azaltacak, Ar-Ge içeriği yüksek ve kritik öneme sahip stratejik ürünlere yönelik yatırımlar desteklenmektedir. Yüksek katma değer ve teknoloji yoğunluğu temel öncelik olarak dikkate alınmaktadır.

Stratejik ve kritik konulardaki yatırımlar kriterlere göre değerlendirilir. Diğer yandan stratejik hamle yatırım konuları Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kalkınma planları ve strateji belgeleri çerçevesinde belirlenir ve Bakanlık tebliği ile liste halinde yayımlanır.

B. SEKTÖREL TEŞVİK SİSTEMİ

Sektörel Teşvik Sistemi ise;

- Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi ve
- Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi olmak üzere iki teşvik sisteminden oluşmaktadır.

a. Öncelikli Yatırımlar

Ülkemizin ihtiyaç duyduğu stratejik alanlarda, teknoloji seviyesine ve katma değer potansiyeline göre belirlenen ve daha yüksek destek oranları sunulan yatırımlardır.

Kararın 9'uncu maddesinde öncelikli yatırım teşviklerine ilişkin yatırım konuları sayılmıştır.

Öncelikli ürün listeleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından dış ticaret verileri, talep gelişimi, rekabet yoğunluğu gibi çeşitli kriterler dikkate alınarak belirlenir ve orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerindeki ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik ürünlerin yer aldığı, Bakanlık tebliği ile yayımlanır.

b. Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi

Hedef Yatırımlar; belirlenmiş sektörlerde, bölgesel yatırım koşullarını sağlayan ve asgari yatırım tutarını karşılayan üretim faaliyetlerinin desteklendiği yatırımlardır.(Ek.3)

Hedef yatırım sistemi Kararın 10'uncu maddesinde yer almış ve Ek3'te belirlenen yatırımların bu teşvik sisteminden yararlanacağı açıklanmıştır.

C. DESTEK UNSURLARI

Gerek Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi ve gerekse Sektörel Teşvik Sistemi uygulamaları program kapsamında yer alan yatırımlar, aşağıdaki destek unsurları ve bölgesel destek unsurlarından yararlandırılır.

- Gümrük vergisi muafiyeti.
- Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası.
- Vergi indirimi.
- Faiz veya kâr payı desteği.
- Makine desteği.

- Yatırım yeri tahsisi.

Bölgesel teşvik unsurları da Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi ve Sektörel Teşvik Sistemi kapsamında desteklenen yatırımlar için uygulanır ve yatırım bölgesine göre;

- Sigorta primi işveren hissesi desteği.
- Sigorta primi desteği (Sadece 6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için uygulanır). destek unsurlarından oluşur.

Bölgeler desteklerin uygulanması açısından iller itibariyle, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak 6 bölge halinde tespit edilmiştir.

Söz konusu teşvikler Karar kapsamında desteklenen yatırımlardan, tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesinde kayıtlı istihdamı aşmamak kaydıyla uygulanır.

1.2. DESTEK UNSURLARININ UYGULAMASI

Teşvik desteklerinin uygulanma durumları Kararda ayrı ayrı belirtilmiş olup aşağıda destek grupları itibariyle tablo halinde gösterilmiştir.

A. TÜRKİYE YÜZYILI KALKINMA HAMLESİ TEŞVİK UNSURLARININ UYGULAMASI

Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi olarak adlandırılan programlarda yer alan destek unsurlarının uygulanma usul ve esasları aşağıdaki gibidir;.

Destekler		Teknoloji hamlesi	Yerel Kalkınma Hamlesi	Stratejik Kalkınma
KDV İstisnası		√	√	√
Gümrük Vergisi Muafiyeti		√	√	√
Vergi indirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	50	50	40
	Vergi İndirim Oranı(%)	60	60	60
Faiz veya Kâr Payı Desteği	Faiz %'si / Azami Puan	%40 (20)	%40 (20)	%30 (15)
	Azami Destek Tutarı	240 milyon TL	240 milyon TL	180 milyon TL
	Azami Destek Oranı	Yatırımın % 20 si	Yatırımın % 20 si	Yatırımın % 15'i
Makine Desteği*	Destek Oranı	%25	%25	%25
	Azami Destek Tutarı	240 milyon TL	240 milyon TL	180 milyon TL
	Azami Destek Oranı	Yatırımın %15'i	Yatırımın 15'i	Yatırımın 15'i
Yatırım Yeri Tahsisi		√	√	√

*Faiz veya kâr payı desteğinden faydalanan yatırımlara makine desteği sağlanmamaktadır.

Sigorta primi desteğinin uygulama durumu aşağıdaki gibidir;

Destekler	Teknoloji hamlesi	Yerel Kalkınma Hamlesi	Stratejik Kalkınma
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	8 Yıl (6. Bölgede 12 Yıl)		
Sigorta Primi İşçi Desteği	Yalnızca 6. Bölgede geçerli 10 yıl		

a. Makine desteğinin uygulamasında özellikli durumlar

Makine ve teçhizat, amortismanına tabi iktisadi kıymet niteliği taşıyan ve doğrudan mal ve hizmet üretiminde kullanılan sabit kıymetleri ifade etmektedir.

● Makine yatırım desteği sadece Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında yatırımlarda desteklenir.

● Diğer masraflar hariç birim fiyatı 2 milyon Türk Lirası ve üzerinde olan makine ve teçhizat için uygulanır.

● Destek makine ve teçhizat bedelinin %25'i ile sınırlıdır.

● Makine desteğinden faydalandırılan yatırımlara faiz veya kâr payı desteği sağlanmaz.

● Ödemeler, harcamanın yapıldığı yılı takip eden yıl Bakanlığa ibraz edilecek "yatırım ilerleme raporunda" belirtilen yatırım tutarı esas alınarak hesaplanan destek hak ediş tutarı kadar yapılır.

● Ödemelerin, hak ediş tutarının onaylandığı tarihi takip eden Mart, Haziran veya Eylül aylarında yapılması esastır. Ancak, Hazine nakit dengesi veya diğer zorunlu haller nedeniyle ödeme tarihinde Bakanlıkça değişiklik yapılabilir.

b. Stratejik Hamle Programına ilişkin özellikli durumlar

● Stratejik Hamle Programı kapsamında sunulan desteklerden faydalanmak isteyen yatırımcıların müracaatlarının Kararın 8'inci maddesinde belirtilen kriterlerden en az üçüne sahip olmaları gerekmektedir.

● Yatırım konusunun stratejik hamle yatırım konuları listesinde yer almalıdır.

● Üretilmesi planlanan ana ürünün/ürünlerin son bir yıl içerisindeki ihracatın ithalatı karşılama oranının azami %70 olması gerekir.

● Tebliğ ile belirlenen katma değer hesabı yöntemine göre hesaplanacak katma değer oranı asgari %30 olmalıdır.

● Yatırım tutarının %20'si kadar öz kaynak bulunmalıdır.

● Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının 50 milyon ABD Doları ve üzerinde olmalıdır.

● Asgari sabit yatırım tutarı yüksek teknoloji ürünler için 100 milyon TL, Yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm yatırımları için 50 milyon TL, diğer yatırımlar için ise 200 milyon TL. dir.

● 50 milyon liranın üzerinde yapılan dijital dönüşüm programı yatırımları ile yeşil dönüşüm yatırımları da stratejik yatırım olarak kabul edilmektedir.

c. Dijital dönüşüm programı ve yeşil dönüşüm programı

Teknolojik ürün ve çözümlerin işletme süreçlerine entegre edilerek maliyet azaltımı, verimlilik ve kalite artışı, çalışan ve müşteri memnuniyeti gibi sonuçlar elde etmeyi amaçlayan yatırımlar **Dijital Dönüşüm Programı** kapsamında değerlendirilir.

Döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımlar **Yeşil Dönüşüm Programı** kapsamında değerlendirilir.

Her iki program kapsamındaki yatırımların uygulama usul ve esasları kapsamında Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğüne yürütülür.

B. SEKTÖREL TEŞVİK SİSTEMİ UNSURLARININ UYGULAMASI

Sektörel Teşvik Sistemi olarak adlandırılan teşvik unsurlarının uygulanma usul ve esasları programlar itibarıyla Kararda ayrı ayrı açıklanmıştır.

Söz konusu hususlar tablo halinde karşılaştırmalı olarak destek unsurları itibarıyla aşağıda gösterilmiş bulunmaktadır.

Destekler		Öncelikli yatırımlar	Hedef yatırımlar
KDV İstisnası		√	√
Gümrük Vergisi Muafiyeti		√	√
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	30	20
	Vergi İndirim Oranı(%)	60	60
Faiz ve kâr payı desteği	Destek Oranı	%25 (12,5)	%25 (12,5)
	Azami Destek Tutarı	24 milyon TL	12 milyon TL*
	Azami Destek Oranı	Yatırımın %10'u	Yatırımın %10'u*
Yatırım Yeri Tahsisi		√	√

*Yalnızca 4., 5. ve 6. Bölgelerde uygulanır.

Sigorta primi desteğinin uygulama durumu aşağıdaki gibidir;

Destekler	Öncelikli yatırımlar	Hedef yatırımlar
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	1.- 6. Bölgede Kademeli: 0 – 1 – 2 – 4 – 8 – 12 yıl	
Sigorta Primi İşçi Desteği	Yalnızca 6. Bölgede geçerli 10 yıl	

a. Öncelikli yatırım konuları

Teşvik Sistemi kapsamında Öncelikli Yatırımlara ilişkin aşağıda yer alan yatırım konuları Kararın 9'uncu maddesinde ayrıntılı belirtilmiştir.

- Dijital Dönüşüm Programı veya Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen 50 milyon liranın altındaki yatırımlar.

- Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında yayımlanan öncelikli ürün listesinde belirtilen yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürün yatırımları ile asgari 500 milyon TL tutarındaki yüksek teknoloji ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar.

- Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında yayımlanan öncelikli ürün listesinde belirtilen asgari 1 milyar TL tutarındaki İstanbul ili dışında gerçekleştirilen orta-yüksek teknoloji ürün yatırımları.

- Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek savunma alanındaki yatırımlar.

- Nükleer enerji santrali yatırımları.

- Ar- Ge yatırımları,

- Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezlerinde yürütülen Ar-Ge veya tasarım projeleri ile ilişkili İstanbul ili dışındaki yatırımlar.

- Asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın ihtisas serbest bölgelerinde gerçekleştirilecek yazılım ve bilişim ürünleri üretimi yatırımları.

- Asgari 3 MW kurulu güç şartını sağlayan veri merkezi yatırımları.

- Mühendislik karakterli yatırımlar hariç olmak üzere; 6 ncı bölgede yapılan yatırımlar.

- Maden Kanununun 2. maddesinin 4-b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları.

- Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları.

- İmalat sanayi işletmelerinin öz tüketimine yönelik olarak gerçekleştirilecek güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları ile rüzgâr enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları.

- Asgari 500 milyon TL tutarındaki, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) yatırımları ve yer altı doğal gaz depolama yatırımları.

b. Hedef yatırımlara ilişkin özellikli durumlar

Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında desteklenen elektrik üretimi yatırımları, elektrik enerjisi dağıtım yatırımları, elektrik enerjisi depolama yatırımları ve ana şebeke üzerinden gaz yakıtların dağıtımını konusundaki yatırımlar ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek yatırımlar vergi indirimi desteğinden yararlanamaz.

Diğer taraftan Elektrik üretimi yatırımları, elektrik enerjisi dağıtım yatırımları, elektrik enerjisi depolama yatırımları ile ana şebeke üzerinden gaz yakıtların dağıtımını konusundaki yatırımlara faiz veya kâr payı desteği de sağlanmaz.

1.3. YATIRIMLARDA ARANACAK ŞARTLAR

Yatırımlarda aranacak şartlar Kararın 5'inci maddesinde sıralanmıştır. Buna göre;

A. YATIRIMLARDAN YARARLANMA ŞARTLARI

- Yatırımlar Kararın Ek-3'te belirtilen hedef yatırım konularına yönelik olmalı ve bu konular için belirtilen şartları sağlaması gerekir. Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi, Dijital Dönüşüm Programı, Yeşil Dönüşüm Programı ve 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (v) bendi kapsamında desteklenen deprem veya yangın riskine karşı yapılan yatırımlar için bu şart aranmaz.

- Ayrıca belirtilmemiş olması durumunda hallerde asgari sabit yatırım tutarının; 1 ve 2 nci bölgelerde 12 milyon TL, diğer bölgelerde ise 6 milyon TL olması gerekir.

- Finansal kiralama yöntemiyle yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın her bir finansal kiralama şirketi için asgari 3 milyon TL olması gerekir.

- Yapılacak sektörel, malî ve teknik değerlendirmeler çerçevesinde yatırım projesinin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi zorunludur.

B. YATIRIM HARCAMALARINA İLİŞKİN ŞARTLAR

- Belge müracaat tarihinden önce gerçekleşen yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamına alınmaz.

- Sabit yatırım tutarı faiz/kâr payı desteği ve makine desteği ödemeleri düşülmeden hesaplanır. Ancak, vergi indirimi desteğinin uygulanmasına esas sabit yatırım tutarı, bu Karar kapsamında sağlanan faiz veya kâr payı desteği ve makine desteği ödemeleri düşülerek hesaplanır.

- Yatırıma katkı tutarı hesabında, faiz/kâr payı desteği ve makine desteği ödemeleri düşülür.

- Maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, toplam sabit yatırım tutarının %25'ini aşamaz. (Dijital Dönüşüm Programı yatırımları hariç)

- Teşvik belgesi kapsamında sağlanan KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, faiz veya kâr payı desteği ve makine desteğinin faydalanma yılı esas alınarak yeniden değerlendirme oranı ile hesaplanan toplam değeri, yeniden değerlendirme oranı dikkate alınarak hesaplanmış gerçekleşen sabit yatırım tutarını geçemez.

1.4. ALT BÖLGE DESTEĞİ

Kararın 3'üncü maddesinde desteklerin uygulanması açısından iller, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak altı bölgeye ayrılmış ve karara ek2' de altı bölge itibarıyla iller sayılmıştır.

Birinci bölgede göreceli olarak sosyo-ekonomik açıdan en gelişmiş iller, altıncı bölgede ise en az gelişmiş iller yer almaktadır.

Alt bölge desteğinden yararlanma hususu Kararın 22'nci maddesinde düzenlenmiş bulunmaktadır. Söz konusu hüküm esas itibarıyla sosyal sigortalar işveren hissesi desteğine ilişkindir. Buna göre, teşvik belgesi düzenlenen yatırımların;

- Yatırımın organize sanayi bölgesinde veya endüstri bölgesinde gerçekleştirilmesi

• Yatırımın Karara ekli 5 numaralı listede yer alan alt bölge desteğinden yararlanacak ilçelerde gerçekleştirilmesi,

koşullarından birini sağlamaları halinde sigorta primi işveren hissesi desteği açısından bulundukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan, her ikisini sağlamaları halinde bulundukları bölgenin iki alt bölgesinde sağlanan şart ve sürede bu destekten yararlanabileceklerdir.

1.5. DEPREM BÖLGESİ VE CAZİBE MERKEZLERİNDE DESTEK UYGULAMASI

Kararın Geçici 3 ve 4'üncü maddelerinde, 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler dolayısıyla genel hayata etkili afet bölgesi kabul edilen ve 2018/11201 sayılı Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Kararın Ek-2'sinde belirtilen ilçelerde yapılacak yatırımlar için 31/12/2026 tarihine kadar yapılacak müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında 6 ncı bölgede uygulanan desteklerin, aynı oran, miktar, süre ve şartlarda uygulanacağı hususu hüküm altına alınmıştır.

2. İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNDE YAPILAN DÜZENLEMELER

Bilindiği üzere Kurumlar vergisi Kanununun 32/A maddesinde teşvik belgesine bağlanmış olan yatırımlarda indirimli kurumlar vergisi uygulaması hüküm altına alınmaktadır.

2.1. İNDİRİMİN UYGULAMA SÜRESİNE İLİŞKİN DÜZENLEME

7555 sayılı Kanunla maddenin 1'inci fıkrasında yapılan değişiklik ile indirimin, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren yatırıma katkı tutarına ulaşmaya kadar, indirim hakkının kullanılabileceği ilk hesap dönemi dahil en fazla on hesap dönemi %60 indirimli olarak uygulanacağı hüküm altına alınmıştır..

Diğer taraftan Kanunun yürürlük maddesinde söz konusu hükmün 16/6/2025 tarihinden önce başvurusu yapılmış ve reddedilmemiş olanlar hariç, yayımı tarihinden itibaren alınan yatırım teşvik belgelerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır. Buna göre esas itibarıyla değişik indirim oranı uygulaması 24.07 2025 tarihinden sonra alınan teşvik belgeli yatırımlara uygulanacaktır.

16 Haziran 2025 tarihinden önce başvurusu yapılmış ve fakat reddedilmemiş yatırımlara yani 24 Temmuzdan sonra teşvik belgesi alınmış yatırımlara eski hükümler uygulanacaktır.

16 Haziran 2025 ile 24 Temmuz 2025 arasında başvurusu yapılmış yatırımlara ilişkin olarak teşvik belgesi 24 Temmuzdan önce verilmiş olan yatırımlara yine eski hükümler, 24 Temmuzdan sonra teşvik belgesi alınan yatırımlara ise yeni hükümler uygulanacaktır.

2.2. İNDİRİME İLİŞKİN CUMHURBAŞKANININ YETKİSİNE İLİŞKİN DÜZENLEME

Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesinin 3'üncü fıkrasında yer alan Cumhurbaşkanının yetkisine ilişkin hükümler yeniden düzenlenmiştir.

Buna göre kurumun diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına, yatırım harcaması tutarını geçmemek üzere; toplam yatırıma katkı tutarının %80'ini indirimli kurumlar vergisi oranı uygulatma yetkisi, yapılan düzenleme ile indirim hakkının kullanılabileceği ilk hesap dönemi dahil dördüncü hesap döneminin sonuna kadar olmak üzere, hak edilen yatırıma katkı tutarını geçmemek üzere; indirim hakkının kullanılabileceği toplam yatırıma katkı tutarının %50'si olarak belirlenmiştir.

2.3. KULLANILMAYAN İNDİRİM İLE İLGİLİ DÜZENLEME

32/A maddesinin 1'inci fıkrasına eklenen son cümle ile yararlanılmayan yatırıma katkı tutarları müteakip dönemlerde dikkate alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Oysa eski düzenlemede buna ilişkin bir hüküm bulunmamakta idi.

III- DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Yürürlükten kaldırılan teşvik sistemi ile 9903 sayılı Kararla getirilen sisteme bakıldığında önemli bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Türkiye Yüzyılı Kalkınma hamlesi adı verilen teşvik sistemi kapsamı içinde yer alan destek programlarının esas itibarıyla proje bazlı programlar olduğu görülmektedir. Sektörel Teşvik Sistemi de belli sektörel konulardaki yatırımları kapsamaktadır.

Eski sistemde teşvik oranları daha yüksek iken şimdiki kararda oranların sabit tutulduğu görülmektedir.

Eski kararda yer alan yatırım teşviklerinin yeni kararda proje bazında yine yer aldığı görülmektedir.

Destek unsurlarına bakıldığında da eski karar ile yeni karar arasında önemli bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Yeni kararla sadece makine desteği yeni destek unsuru olarak gelmiştir.

Türkiye yüzyılı teşvik sistemi daha ziyade seçilmiş konularda yapılan yatırımlarda geçerli olup, stratejik yatırımlarda ise öncelikle belirli şartları taşıyıp taşımadığı değerlendirme konusu yapılmaktadır, daha ziyade ithalatı azaltıcı, katma değeri yüksek yatırımları oluşturmaktadır.

Diğer yandan eski uygulamada teşvikler bölgelere göre değişkenlik gösterirken ve birinci bölgeden altıncı bölgeye doğru artış gösterirken, yeni uygulamada vergi indirim oranı ya da yatırıma katkı oranının artması söz konusu değildir. Sadece sigorta işveren hissesinde değişiklik olduğu görülmektedir.

Diğer bir yenilik ise işveren sigorta hissesi bakımından alt bölge desteğinden yararlanma imkânının getirilmesidir.

Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi yatırımları için, yatırımcının teşvik belgesine konu yatırım ile ilgili harcamalarını ve yatırım düzeyini gösteren YMM raporu talep edilmesi olumlu bir yenilik olarak yer almakta ise de bunun zorluklarının da dikkate alınması gerektiği ortadadır.

Esasen getirilen yeni karar ile teşvik mevzuatının daha basite indirgenmesi beklenirken karmaşıklığın devam ettiği görülmektedir. Teşvik mevzuatının yatırımcılar ve uygulayıcılar açısından daha anlaşılabilir ve basit olması gerektiği esastır.